

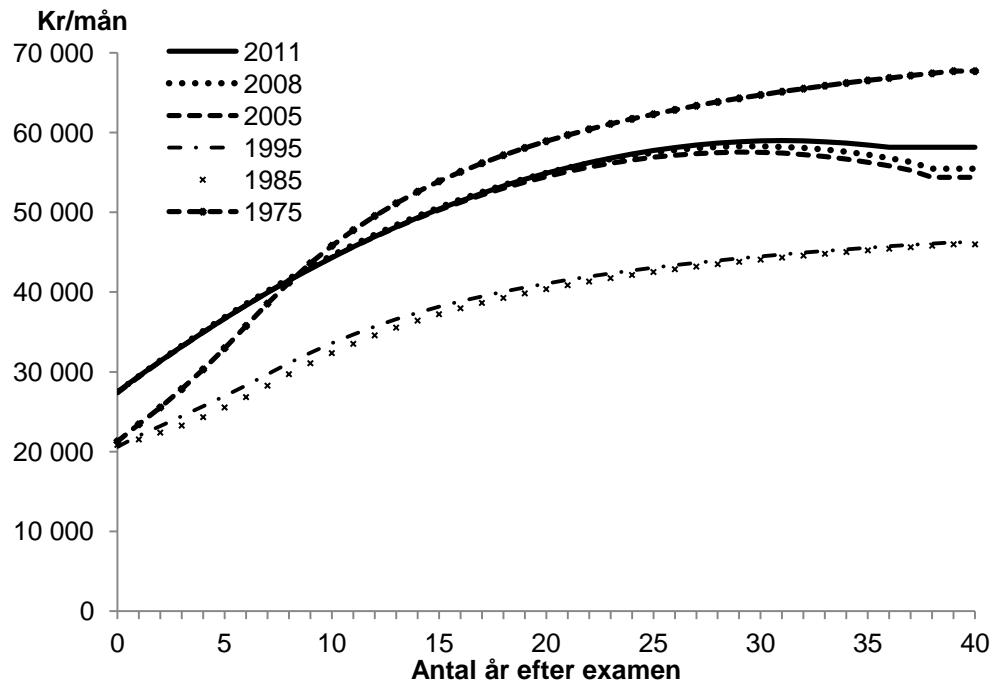

Bilaga

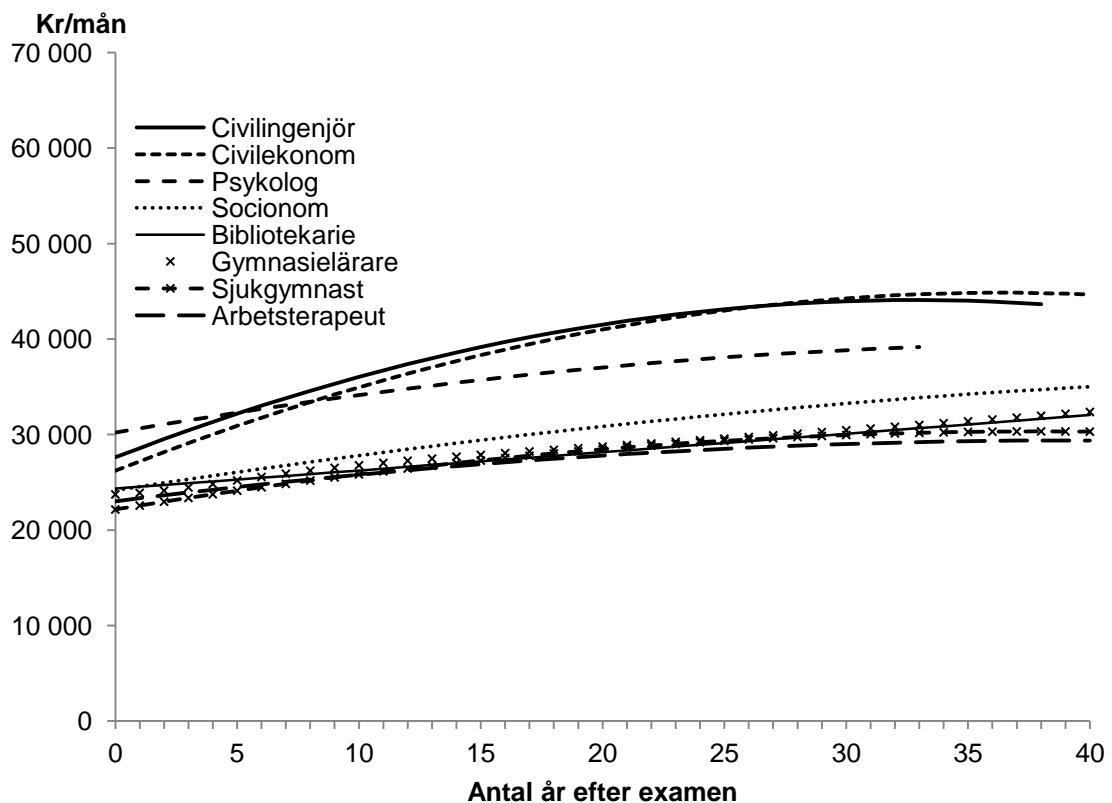
Löneutveckling, några exempel

Några exempel på hur lönekariären kan se ut för enskilda grupper är löneprofilen för civilingenjören i privat sektor och löneprofiler på kommunalt anställda.

Löneprofiler för civilingenjörer i privat sektor 1975 – 2011. Månadslön i 2011 års penningvärde.

Löneprofiler för kommunalt anställda 2011. Månadslön

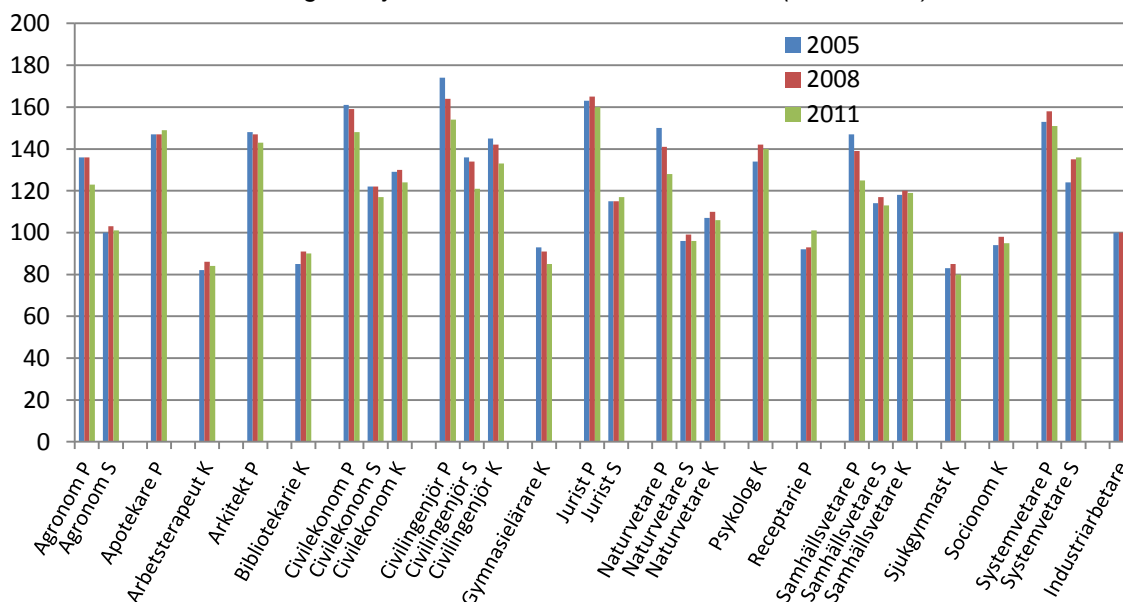
Tre år efter examen, kvar efter lån och utgifter – bättre köpkraft, men få i nivå med industriarbetarens förbättring

De flesta akademikergrupper hade bättre köpkraft tre år efter examen, men det betydde inte att den utvecklingen var bättre än för industriarbetaren. Endast sju grupper av senare examinerade hade bättre relativ standard efter skatt, lån och utgifter gentemot industriarbetaren, jämfört med tidigare examinerade: apotekare (P), arbetsterapeut (K), bibliotekarie (K), jurist (S), psykolog (K), receptarie (P) och systemvetare (S).

Bruttolönerna utvecklades positivt för akademikerna. Men det var enbart för fyra grupper som senare examinerade jämfört med tidigare examinerade hade fått en större ökning av lönenivån än vad industriarbetarens löneutveckling innebar. Det gällde systemvetare (S), receptarie (P), psykolog (K) och apotekare (P). Samtidigt hade de med högsta lönenivåerna 30-40 procent mer än dem med lägsta lönerna och även jämfört med industriarbetaren. För receptarier och apotekare ändrades heltidsmättet till 2011, vilket i viss mån påverkat lönenivåerna.

Arbetsterapeuter (K), gymnasielärare (K) och sjukgymnaster (K) hade en låg lönenivå och senare examinerade tappade relativt sett mot industriarbetaren jämfört med tidigare examinerade. Jobbskatteavdraget gav samtliga löntagare förbättrade nettolöner, men i förhållande till industriarbetaren hjälpte det ändå inte. Nyare grupper kom inte bättre ut i jämförelse med industriarbetaren utan snarare sämre.

Kvar efter skatt, lån och utgifter i jämförelse med industriarbetaren (=index 100). Tre år efter examen.

Sammanfattning av resultatet tre år efter examen

- Bruttolönerna för senare examinerade var i de flesta fall på en högre nivå. För naturvetare, civilingenjörer och samhällsvetare var reallönerna på samma nivå oavsett examensår.
 - Gymnasielärare hade en svag reallöneutveckling. Examinerade 2005 hade 80 kronor mindre än examinerade 2002. De som examinerades 2008 hade dock 480 kronor mer än examinerade 2005.
 - Standardnivån på kvar efter skatt, lån och nödvändiga utgifter för dem som examinerats senare blev bättre jämfört med tidigare examinerade. Framst har det handlat om reallöneökningar och skattesänkningar.
 - När både återbetalning av studielån och nödvändiga utgifter dragits från nettolönerna drog det ändå ned nivån av vad som var kvar i jämförelse med industriarbetaren. Fler grupper kom sämre ut.
 - Fyra grupper, examinerade 2008, låg år 2011 sämre till i bruttolön än industriarbetaren. Efter att utgifterna dragits av var det sex som låg sämre till. Två grupper hamnade på samma nivå. De påverkades bland annat av återbetalningen av studielånet.
- I jämförelse med industriarbetaren var det systemvetare (S), psykolog (K), bibliotekarie (K) och receptarie (P), men även i viss mån apotekare (P) och arbetsterapeut (K) som fått se samma eller större förbättring.

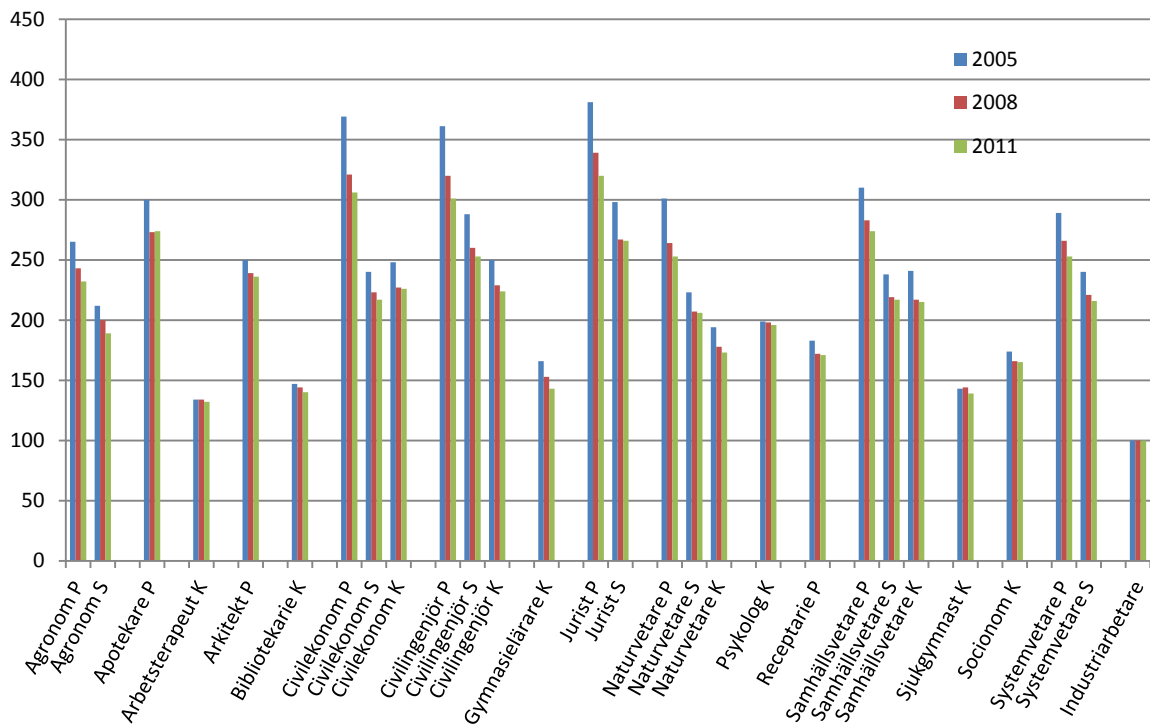
Trettio år efter examen, kvar efter lån och utgifter - samtliga hade högre reallöner, men alla hade tappat i förhållande till industriarbetaren

Samtliga akademikergrupper hade mer kvar efter utgifter jämfört med industriarbetaren oavsett år. Nivåerna var mycket högre än för grupperna tre och sex år efter examen. 18 grupper hade mer än dubbelt så mycket kvar efter utgifter jämfört med industriarbetaren.

Ingen akademikergrupp klarade ändå den förbättringstakt som industriarbetaren hade.

Tre grupper hade mer än tre gånger så mycket över efter utgifter som industriarbetaren, civilingenjören, civilekonomen och jurist, alla inom privat sektor, oavsett år. Men dessa grupper tappade i avstånd, ju senare examensåret var. Skillnaden har minskat från som mest 3,8 gånger till 3,2 gånger av vad industriarbetaren hade kvar efter utgifter. Det framgår tydligt av diagrammet att ingen grupp lyckats öka sin köpkraft i samma takt som industriarbetaren, utan alla hade fått en mindre förbättring.

Kvar efter skatt, lån och utgifter i jämförelse med industriarbetaren (=index 100). Trettio år efter examen.

Sammanfattning av resultatet trettio år efter examen

- I jämförelse med industriarbetaren hade samtliga grupper en högre lön, oavsett examensår.
- För senare examinerade har förändringens storlek i förhållande till tidigare examinerades löner inte varit större än förbättringen för industriarbetaren. Endast för tre grupper har den varit bättre: apotekare (P), arkitekt (P) och psykolog (K). För två grupper var den procentuella förändringen lika stor, arbetsterapeut (K) och sjukgymnast (K).
- Bilden för gymnasialäraren (K) var däremot inte lika ljus. Det är den grupp som haft svagast löneutveckling både i kronor räknat och i jämförelse med industriarbetaren, när examinerade 1981 jämförs med examinerade 1975.
- Trots höga och ökande nivåer blev det i jämförelse med industriarbetaren en minskande skillnad av bruttolön och nettolön för de flesta grupper. Räknat efter lån och utgifter hade ingen fått större förbättring än industriarbetaren.
- Några grupper som kom i närheten av industriarbetarens förändring av kvar efter utgifter var några grupper i kommunal sektor, arbetsterapeut, psykolog, sjukgymnast, bibliotekarie och socionom, när examinerade 1981 och examinerade 1975 jämförs.